

Eva Herzanová

Eva Herzanová přišla na svět do sedlácké rodiny Nováčků v dubnu 1933. Spolu se starším bratrem a rodiči vyrůstala v Heřmanicích u Rouchovan. Válku prožili poměrně v klidu a bezpečí, ale to ještě nečekali, co se bude dít dál.

Eva postupně vystudovala školu obecnou, měšťanskou, jednorocní lidovou a jeden rok dívčí hospodyňské ve Velkém Meziříčí.

Po druhé světové válce se rodině dařilo dobře. Eva nastoupila do druhého ročníku na Vyšší rolnickou školu v Olomouci.

Po uchopení vlády komunistickou stranou v únoru 1948 pro Evu však začal být život složitější.

Po prázdninách roku 1952 jela vlakem do školy do Olomouce. Když dorazila, hledala se v třídních seznamech. Nikde však nenašla své jméno. Totéž se stalo i několika dalším lidem. Nakonec jim bylo řečeno, že jejich studium bylo přerušeno, protože pochází ze sedláckých nebo podnikatelských bohatých rodin, a dál jim studování není umožněno. Byli označeni za kulaky.

Dne 10. září Evě přišel dopis (přiložený), ať 15. září 1952 nastoupí do státního statku Vlčice.

Na statek však nenastoupila. Po nějaké době jí její bratr sehnal místo ve Strojní traktorové stanici Šumperk Vikýřovice. Zde pracovala necelý rok. Soudruzi se nevzdávali, psali na traktorovou stanici, ať Evu propustí. Nakonec jí museli dát pracovní výpověď.

Opět jí bratr zajistil jiné místo, tentokrát funkci vychovatelky na učilišti pro pekaře. Zároveň Evě bylo povoleno studovat střední školu, za rok si dokončila externě maturitu. I zde si však komunisté nedali pokoj, psali řediteli učiliště, že má vychovatelku Evu Nováčkovou propustit.

Dál se nevzdávala svého snu, a aby mohla učit, dostudovala si ještě pedagogický institut a složila druhou maturitu z potravinářství. Během toho studia samozřejmě pracovala.

Co se týká osudu hospodářství její rodiny, rodiče byli nakonec donuceni vstoupit do zemědělského družstva. Jejich statek se do té doby sestával ze zvířat včetně hovězího dobytka, koní a prasat. Zaměstnávali také děvečku nebo pacholka, po válce dokonce bývalého německého vojáka. Od komunistických úřadů byly však nastavené takové potravinové odvody, že by nemohli přežít, kdyby dál sami hospodařili. Museli by odvádět většinu z vlastní produkce mléka, vajec, obilí, masa... Na svých pozemcích už tedy nesměli dál hospodařit, měli určenou práci v družstvu. Komunisté zabavili i veškerá zvířata. Vzali si vybavu do manželství, nádobí, povlečení, šicí stroj... Všechno odvezli.

Rodnou vesnici Evy Heřmanice u Rouchovan již dnes na mapě nenajdete. Proč? Stojí na tomto území Jaderná elektrárna Dukovany. Stavba měla své obhájce i odpůrce. Nakonec však Heřmanice a ještě jiné vesnice byly srovnány se zemí. Loučení původních obyvatel nebylo jednoduché. Tehdy stát odkoupil pozemky v ceně 0,2 Kčs za hektar. Nováčkovi za svoje pozemky dostali 1,8 Kčs, peníze si měli vyzvednout na poště. Tuto částku však brali jako urážku, proto si peníze nevyzvedli.

Eva Herzanová se nikdy nevzdala, studovala na sedmi různých školách. Přestože komunisté se jí snažili život znesnadňovat, vždy si stála za svým cílem a stala se učitelkou, jak si přála. Působila na osmi školách jako vychovatelka nebo učitelka. Při své pedagogické kariéře se setkala se svým budoucím manželem, potomkem významného stavitelského rodu. Společně se usadili v Třebíči a roku 1972 se manželům narodila jediná dcera. V roce 1987 Eva Herzanová odešla do důchodu, následně prodělala svůj první srdeční infarkt.

Babička Eva má mnoho životních vzpomínek a historek. Bylo nám ctí seznámit se s jejím životním osudem. Její příběh ukazuje, jak nevinní obyčejní lidé dopláceli na politické proměny země, kde žili. Ve svých uctivých letech je Eva Herzanová stále čilá a morálně silná žena.